

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	3. juni 2005

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 10. juni 2005 –
dagsordenspunkt rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne
forbindelser) den 13.-14. juni 2005 – vedlægges Udenrigsministeriets
supplerende notat vedrørende dagsordenspunkt 13.

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.:

CC: Bilag:

Fra: Udenrigsministeriet Dato: 2. juni 2005

Emne: Supplerende bidrag til samlenotat for rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 13.-14. juni 2005 - **Dagsordenpunkt 13: Kommissionens forslag til Rådsforordning om handel med visse anordninger og produkter, der kan anvendes til henrettelse, tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (handel med torturinstrumenter)**

Dok. 8887/05 COMER 54 OC 272.

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har stillet forslag om forbud mod handel med visse anordninger og instrumenter, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og om kontrol med og tilladelse til handel med visse produkter, der skal anvendes til formål, der ikke omfatter tortur, men som kunne anvendes i så henseende.

Forslaget skal modvirke krænkelse af forbudet mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, som understreget i retningslinierne for en EU-politik, der blev vedtaget af Rådet (almindelige anliggender) den 9. april 2001.

2. Baggrund

Kommissionen har fremlagt et forslag til Rådsforordning om at indføre en særlig handelsordning for visse anordninger og produkter, der kan anvendes til tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. En sådan ordning skal bidrage til at forhindre overtrædelse af den grundlæggende menneskeret til ikke at blive udsat for tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf samt modvirke anvendelsen af dødsstraf. Dette er et af Den Europæiske Unions formål med retningslinierne for en EU-politik mod dødsstraf, som blev vedtaget af Rådet den 29. juni 1998 og med hensyn til tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, der blev vedtaget af Rådet den 9. april 2001. Disse retningslinier udtrykker klart, at

EU's holdning er at forhindre anvendelse, fremstilling og forhandling af sådanne anordninger.

3. Hjemmelsgrundlag

Traktatens art. 133. Vedtagelse af Rådet med kvalificeret flertal.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget skal bidrage til at modvirke anvendelsen af tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og dødsstraf.

Forslaget omfatter

1. totalforbud mod import og eksport samt teknisk assistance af visse instrumenter og produkter, der kan anvendes til dødsstraf, tortur eller anden inhuman eller nedværdigende behandling eller afstraffelse, f.eks. guillotiner, galger og elektriske stole, jf. forslagens bilag II,
2. nationale myndigheders mulighed for tilladelse til eksport af visse produkter, der potentielt kan anvendes til tortur og lign., men som er beregnet til anden anvendelse, f.eks. hånd- og fodlænker og håndjern, jf. forslagens bilag III.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at medlemslandene er forpligtiget til at sikre sig de nødvendige straffeforanstaltninger i de nationale regelsæt i tilfælde af overtrædelse af forordningens bestemmelser om import og eksport.

Fra offentliggørelsen af forordningens vedtagelse har medlemslandene 12 måneder til at klargøre den nationale følgelovgivning, som forordningen nødvendiggør.

6. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sager, der omhandler handelsforhold med tredjelande. Europa-Parlamentet har senest den 3. oktober 2001 vedtaget en resolution, hvori der henstilles til Kommissionen at fremsætte forslag om indførelse af et passende fællesskabsinstrument, der forbyder handel med visse instrumenter, hvis praktiske anvendelse har afsløret en risiko for misbrug.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Forordningen indebærer, at våbenloven skal ændres, så det ovenfor beskrevne område, hvor forordning og lov overlapper hinanden, undtages fra våbenloven.

Herudover skal den gældende strafferamme i § 2, stk. 3, i bemyndigelsesloven hæves, så der ud over bødestraf tillige bliver mulighed for at idømme fængselsstraf for overtrædelse af forordningen.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget forventes ikke at afføde et nævneværdigt antal ansøgninger til danske myndigheder om tilladelse til eksport eller import af pågældende produkter.

Det forventes, at administrationen af ordningen næppe vil indebære en administrativ byrde af nævneværdig karakter. Administrationen forventes at kunne gennemføres inden for de allerede bevilgede rammer. Forslagets vedtagelse forventes således ikke at få statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget skønnes heller ikke at få konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

9. Høring

Forslaget har været i høring i Handelspolitisk Specialudvalg. Der er ikke modtaget bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Forslaget er i fuld overensstemmelse med dansk politik. Bekæmpelsen af tortur er en særlig mærkesag for Danmark. Kravet om indgreb over for handel med torturinstrumenter indgår i den af Danmark fremlagte resolution mod tortur, som FN's Menneskerettighedskommission vedtog med konsensus den 19. april 2005. Alle EU-lande var medforslagsstillere på resolutionen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget møder generel opbakning blandt medlemslandene og ventes behandlet som et A-punkt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt et grundnotat af 23. maj 2005. Herudover har sagen ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.